

*Єремєєва Катерина,
Національний університет «Острозька академія»*

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ АНГЛОМОВНОГО ТЕКСТУ УКРАЇНСЬКИМ РЕЦИПІЄНТОМ

У статті висвітлено відмінності українського та англійського народів за допомогою приказок та прислів'їв. Будучи зовсім різними країнами, ці народи мають специфічні приказки чи прислів'я, які можуть не мати аналогії в перекладі на іншу мову.

Ключові слова: *приказки, прислів'я, специфіка, відмінність.*

В статтє рассматриваются различия украинского и английского народов с помощью пословиц и поговорок. Будучи совершенно разными странами, эти народы имеют специфические поговорки или пословицы, которые могут не иметь аналогии в переводе на другой язык.

Ключевые слова: *поговорки, пословицы, специфика, отличие.*

The article highlights the differences between Ukrainian and English people through proverbs and sayings. Being completely different countries, these nations have specific sayings or proverbs, which may not have analogies translated into another language.

Key words: *sayings, proverbs, specificity, distinction.*

Національна специфіка приказок та прислів'їв найбільш ясно виражається при зіставленні різних мов. Відомо, що українці та англійці – люди, як живуть в різних соціальних та природних умовах та мають різну історію, релігію, принципи моралі, психологію і т.д. У прислів'ях і приказках виражається властивий народу склад розуму, спосіб судження. Прислів'я та приказки найбільш наочно ілюструють і спосіб життя, і географічне положення, і історію, і традиції тієї чи іншої спільності, об'єднаної однією культурою.

Відомо, що для англійців дуже актуальною темою є погода, пов'язано це з географічним положенням Туманного Альбіону. В Англії часто ллють дощі і тому англійці кажуть:

1. *It never rains, but it pours;*
2. *After rain comes fine weather* і т.д. [2, с.86]

Українські прислів'я та приказки також відображають суворі кліматичні умови нашої країни, але це вже стосується не дощу, а морозу чи снігу:

Якби не мороз, то овес б до неба доріс. [1, с.38]

Для українського народу дощ не відображає суворості погоди, а ось мороз так. Навпаки для українців дощ – це благо, яке дає хороший урожай. Наприклад:

1. *Сухий березень, теплий квітень, мокрий май – буде хліба урожай.*
2. *Улітку дощ іде не там, де ждуть, а там, де жнуть, не там, де просять, а там, де косять.*

3. *Як сіно косять, то дощів не просять, – самі йдуть.* [1, с.77]

Не менш цікавим нам представляється різне ставлення обох народів до багатства, грошей. В обох мовах ми знайшли прислів'я та приказки про користь ощадливості:

1. *Як копійка ведеться, то й добре живеться;* [1, с.43]

2. *A penny saved is a penny gained.* [2, с.26]

В той же час в українській мові багато прислів'їв, які применшують цінність грошей і вихваляють інші поняття:

1. *Гроші – сила: одних підкуплять, других напоять, а третім лиха накоять.*

2. *За гроші не купиш ні батька, ні матері, ні родини.*

3. *Скутий і над копійкою трясеться.* [1, с.22]

Ще одне цікаве прислів'я, яке стосується і багатства та подорожування *A rolling stone gathers no moss*, що в правильному перекладі, який дотримується сенсу прислів'я, є «*По світу ходити – добра не нажити*». Але вперше прочитавши це прислів'я українці інтерпретують його так: «*Камінь, що котиться, мохом не обростає*» Тобто, для українців це прислів'я є позитивним – люди повинні подорожувати так багато, як тільки можуть, щоб не «обрости мохом», відсутність моху показує активну людину. Але для англійців це прислів'я означає, що людина, яка занадто багато подорожує є безвідповідальною та безтурботною і в результаті не може нічого досягти в житті (ні дому, ні сім'ї).

Таким чином, ми бачимо, що українські та англійські прислів'я і приказки відрізняються, так як склалися в абсолютно різних історичних і суспільно-економічних умовах. Можна сказати, що вони

не збігаються в тій же мірі, в якій не збігаються умови розвитку двох народів: від географічного положення і кліматичних умов до відмінностей в національних характерах, темпераментах і в самих мовах, які всі ці розбіжності, безумовно, відбивають. Саме тому в українській мові є багато прислів'їв і приказок, які абсолютно не мають відповідностей в англійській мові; вірно і зворотне: багато англійські прислів'я та приказки не мають навіть приблизних відповідностей в українській мові.

Література:

1. Збірка «Народ скаже – як зав'яже: Українські народні прислів'я, приказки, загадки, скоромовки» / Упорядник – Н. С. Шумада. – Київ : Веселка, 1985.
2. William George Smith. The Oxford Dictionary of English Proverbs – Oxford : Clarendon Press, 1935 – 613 с.